

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 418/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti FamilyPharm, s. r. o., Divadelná 4, Zvolen, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 17/29, Zvolen, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti FamilyPharm, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti FamilyPharm, s. r. o., Divadelná 4, Zvolen (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 17/29, Zvolen, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že «na základe návrhu navrhovateľa – veriteľa TRANSMEDIC SLOVAKIA, s. r. o... o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa ako dlžníka začal dňa 17. 10. 2014 Okresný súd Banská Bystrica konanie vo veci návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa ako dlžníka. Vec bola elektronickou podateľňou pridelená na konanie a rozhodnutie sudcovi [REDAKOVANÉ]. Zákonný sudca dňa 28. 10. 2014 zomrel.

Podľa Opatrenia predsedu Okresného súdu Banská Bystrica č. Spr. 2206/2014 zo dňa 04. 11. 2014 boli právoplatne neskončené veci vedené v súdnom registri K, R, NcKR, ktoré boli v minulosti [REDAKOVANÉ] pridelené na konanie a rozhodnutie ako zákonnému sudcovi prerozdelené náhodným výberom. Toto opatrenie nadobúda účinnosť dňom 06. 11. 2014...

Na základe elektronického pridelenia spisov bol spis 3 K/13/2014 pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi [REDAKOVANÉ] dňa 06. 11. 2014 o 13:54:38 s poznámkou: Spr 2206/14 zo dňa 04. 11. 2014...

Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 04. 11. 2015 (z obsahu sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že správne má byť „04. 11. 2014“, pozn.) začal konkurzné konanie voči sťažovateľovi. Pod týmto uznesením zo dňa 04. 11. 2014 je podpísaná sudkyňa [REDAKOVANÉ].».

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na zákonného sudcu sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

„Podstatnou namietanou skutočnosťou, s ktorou sa súd prvého stupňa napriek ústne vnesenej námietke na pojednávaní konanom dňa 20. 01. 2015 nevysporiadal vôbec je tá skutočnosť, že Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci navrhovateľa - veriteľa TRANSMEDIC SLOVAKIA, s. r. o. o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa ako dlžníka, rozhodol uznesením zo dňa 04. 11. 2014 a toto uznesenie podpísala sudkyňa [REDAKOVANÉ], ktorej bola vec pridelená elektronickou podateľňou až dňa 06. 11. 2014, a to v zmysle Opatrenia predsedu Okresného súdu Banská Bystrica č. Spr. 2206/2014 zo dňa 04. 11. 2014.

Z vyššie uvedeného je podľa názoru sťažovateľa nepochybné, že uznesenie o vyhlásení konkurzu zo dňa 04. 11. 2015 vydala sudkyňa, ktorá dňa 04. 11. 2014, teda v čase rozhodnutia, nebola zákonným sudcom vo veci 3 K/13/2014.“

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v právnej veci navrhovateľa – veriteľa TRANSMEDIC SLOVAKIA, s. r. o. (ďalej len „veriteľ“), o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľky ako dlžníka uznesením sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015 vyhlásil na majetok sťažovateľky konkurz. Označené uznesenie okresného súdu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku zo 16. apríla 2015.

Proti uzneseniu okresného súdu o vyhlásení konkurzu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015 odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. augusta 2015.

Podľa názoru sťažovateľky „konajúci prvostupňový súd postupoval v rozpore so znením čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na zákonného sudcu bolo porušené tým, že vo veci rozhodol iný ako zákonný sudca skôr ako mu bola vec zákonným spôsobom pridelená“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa FamilyPharm, s. r. o. podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 13. 07. 2015, sp. zn. 41 CoKR/25/2015-343, porušené bolo.

2/ Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 13. 07. 2015, sp. zn. 41 CoKR 25/2015-343 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3/ Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.500,- Eur..., ktoré mu je Krajský súd Banská Bystrica povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4/ Krajský súd Banská Bystrica je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 Eur... na účet právneho zástupcu JUDr. Michala Vlkolinského do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. “

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd prípisom z 15. mája 2017 požiadal krajský súd o vyjadrenie. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 31. mája 2017 (Spr 566/17) doručenom ústavnému súdu 5. júna 2017 okrem iného uviedol:

„Z predloženého spisu som zistil, že návrh na vyhlásenie konkurzu bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica 17. októbra 2014. Vec bola pridelená elektronickou podateľňou náhodným výberom sudcovi [REDAKOVANÉ] a je vedená pod sp. zn. 3 K/13/2014. Zákonný sudca [REDAKOVANÉ] zomrel 28. októbra 2014. V dôsledku tejto právnej skutočnosti, predseda okresného súdu Opatrením Spr 2206/2014 zo dňa 4. novembra 2014, ktoré nadobudlo účinnosť 6. novembra 2014 rozhodol o prerozdelení vecí po uvedenom sudcovi náhodným výberom. Na základe náhodného výberu bola sporná vec pridelená sudkyňi [REDAKOVANÉ].

V predmetnom konkurznom konaní bolo vydané uznesenie č. k. 3 K/13/2014-170 dňa 4. novembra 2014 (časovo 1. rozhodnutie), a to sudkyňou [REDAKOVANÉ]. Táto sudkyňa konala ako zastupujúca sudkyňa v súlade s Rozvrhom práce na rok 2014 Okresného súdu Banská Bystrica, nakoľko v dôsledku procesných lehôt, ktoré sú stanovené v zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súd musel rozhodnúť o návrhu na vyhlásenie konkurzu v zákonom stanovenej lehote. Zastupujúca sudkyňa rozhodovala z toho dôvodu, že zákonný sudca zomrel.

Dňom 6. novembra 2014 sa zastupujúca sudkyňa [REDAKOVANÉ] stala v dôsledku prerozdelenia vecí, po zomrelom sudcovi, zákonnou sudkyňou a ďalej konala vo veci.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že rozhodnutie o začatí konkurzného konania sp. zn. 3 K/13/2014 zo dňa 4. novembra 2014 vydal nezákonný sudca. V sťažnosti však žiada zrušiť rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoKR/25/2015-343 zo dňa 13. júla 2015, ktorým odvolací súd nerozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o začatí konkurzného

konania sp. zn. 3 K/13/2014 zo dňa 4. novembra 2014 (časovo 1. rozhodnutie), ale rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu konkurzného súdu č. k. 3 K/13/2014-291 zo dňa 7. apríla 2015, ktorým konkurzný súd rozhodol o vyhlásení konkurzu (časovo 2. rozhodnutie). Toto rozhodnutie vydala sudkyňa [REDACTED] po prerozdelení vecí ako zákonná sudkyňa.“

V ďalšej časti predseda krajského súdu odkázal na stanovisko sudkyne spravodajkyne v predmetnej konkurznej veci, ktorá po uvedení genézy predmetného konkurzného konania zotrvala na dôvodoch napadnutého uznesenia, pričom okrem iného uviedla:

«Z konkurzného spisu vyplýva nasledovná chronológia:

- podľa Rozvrhu práce Okresného súdu Banská Bystrica na rok 2014 bola vec sp. zn. 3 K/13/2014 pridelená na rozhodnutie a prejednanie veci do súdneho oddelenia „K“ (konkurzy) predsedovi senátu [REDACTED] dňa 15. októbra 2014

- [REDACTED], zákonný sudca v danej veci zomrel dňa 28. októbra 2014.

- uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3 K/13/2014-170 zo dňa 4. novembra 2014 (právoplatným dňa 13. novembra 2014) bolo rozhodnuté o začatí konkurzného konania voči dlžníkovi FamilyPharm, s. r. o. „v konkurze“... Zastupujúcou sudkyňou v prvom rade [REDACTED] na základe Rozvrhu práce Okresného súdu Banská Bystrica na rok 2014 (Spr. 1778/2014-ÚZ účinný od 8. septembra 2014).

- opatrením č. Spr. 2206/2014 zo dňa 4. novembra 2014 (účinným od 6. novembra 2014) neskončené veci po sudcovi [REDACTED] boli pridelené (prerozdelené) náhodným výberom elektronickými prostriedkami medzi sudcov vybavujúcich konkurznú agendu „K“. Vec sp. zn. 3K13/2014 napadla do senátu sudkyňi [REDACTED] dňa 4. novembra 2014 (č. 1.169b konkurzného spisu).

- uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3 K/13/2014-291 zo dňa 7. apríla 2015 bol vyhlásený konkurz na dlžníka FamilyPharm, s. r. o...

- voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie dlžník FamilyPharm, s. r. o. „v konkurze“...

- Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací uznesením č. k. 41 CoKR/25/2015 zo dňa 13. júla 2015 napadnuté rozhodnutie potvrdil.

- uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica 3 K/13/2014-291 zo dňa 7. apríla 2015 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka FamilyPharm, s. r. o. „v konkurze“... nadobudlo právoplatnosť dňa 22. augusta 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoKR/25/2015 zo dňa 13. júla 2015.

Z uvedenej chronológie potom vyplýva, že keď sudkyňa [REDAKOVANÉ] rozhodovala uznesením č. k. 3 K/13/2014-170 zo dňa 4. novembra 2014 (proti ktorému odvolanie nie je prípustné) o začatí konkurzného konania voči dlžníkovi FamilyPharm, s. r. o. „v konkurze“..., tak rozhodovala podľa rozvrhu práce na rok 2014 ako zastupujúca sudkyňa v prvom rade za zosnulého sudcu [REDAKOVANÉ].

Z uvedeného dôvodu nie je správny záver sťažovateľa, že keď opatrenie č. Spr. 2206/2014 zo dňa 4. novembra 2014 o prerozdelení veci náhodným výberom nadobudlo účinnosť dňa 6. novembra 2014, nemohla rozhodnúť vo veci sudkyňa [REDAKOVANÉ] ako zákonná sudkyňa.

Aj keď v ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na nesprávnosť rozhodnutia krajského súdu ako súdu odvolacieho (č. k. 41 CoKR/25/2015 zo dňa 13. júla 2015) z obsahu jeho sťažnosti vyplýva, že sa sťažuje na postup Okresného súdu, ktorý dňa 4. novembra 2014 uznesením č. k. 3 K/13/2014-170 zo dňa 4. novembra 2014 rozhodol o začatí konkurzného konania voči dlžníkovi FamilyPharm, s. r. o. „v konkurze“...

Pre úplnosť k sťažnosti sťažovateľa uvádzam, že obsahuje niekoľko nepresností v údajoch. Sťažovateľ nerozlišuje dve štádia konkurzného konania, a to začatie konkurzného konania a vyhlásenie konkurzu a nesprávne k vyššie uvedeným rozhodnutiam okresného súdu uvádza deň ich rozhodnutia. Súčasne v sťažnosti namieta postup okresného súdu, ako aj krajského súdu.»

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou posudzovanej sťažnosti je námietka sťažovateľky o porušení jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v predmetnom konkurznom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 K 13/2014. Argumentácia sťažovateľky je založená na tom, že uznesenie okresného súdu o začatí konkurzného konania zo 4. novembra 2014 bolo vydané sudkyňou [REDAKOVANÉ], hoci vec jej bola pridelená opatrením predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 2206/2014 zo 4. novembra 2014 až 6. novembra 2014.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým

v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že ochrana základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je poskytovaná proti konkrétne vymedzeným porušovateľom označených práv a slobôd, ktorí majú právomoc (kompetenciu) konať a rozhodovať o otázkach spojených so základnými právami a slobodami v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Je na sťažovateľke, aby uviedla konkrétny orgán verejnej moci, ktorý je v jej veci oprávnený a povinný chrániť základné práva a slobody v rozsahu vymedzenom konkrétnymi všeobecnými záväznými právnymi predpismi, predovšetkým zákonmi, a jeho úkony, ktoré namieta (§ 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

V sťažnosti je petit zreteľne oddelený od jej ostatných častí. Z petitu vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu uznesením krajského súdu sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015 o vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľky. Sťažovateľka sa domáha, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Keďže v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), aj pokiaľ ide o označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým malo podľa tvrdenia sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ústavný súd ďalej preskúmaval a rozhodoval o sťažnosti v tom rozsahu, v ktorom sťažovateľka namietala uznesenie krajského súdu sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015.

Pri predbežnom prerokovaní sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú

sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd [čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01)].

Ústavný súd nie je vzhľadom na svoje ústavné postavenie zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z ústavného postavenia ústavného súdu a jeho funkcií možno vyvodit', že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu

základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci, a preto z týchto hľadísk posudzoval ústavný súd aj sťažovateľkou napadnuté uznesenie krajského súdu.

Východiskom argumentácie sťažovateľky je námietka, že *«uznesenie o vyhlásení konkurzu zo dňa 04. 11. 2015 (správne má byť „04. 11. 2014“, pozn.) vydala sudkyňa, ktorá dňa 04. 11. 2014, teda v čase rozhodnutia, nebola zákonným sudcom vo veci 3 K/13/2014»*.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

Vychádzajúc z uvedených právnych noriem, argumentácie sťažovateľky, vyjadrenia predsedu krajského súdu k sťažnosti, ako aj z pripojených dokumentov relevantných na

posúdenie veci, ústavný súd zistil tieto podstatné skutočnosti relevantné pre posúdenie námietky sťažovateľky o porušení jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy:

1. Dňa 17. októbra 2014 veriteľ doručil okresnému súdu návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok jeho dlžníka – sťažovateľky. Vec bola pridelená elektronickou podateľňou náhodným výberom sudcovi [REDACTED] a je vedená pod sp. zn. 3 K 13/2014. Zákonný sudca [REDACTED] 28. októbra 2014 zomrel. V dôsledku tejto právnej skutočnosti predseda okresného súdu opatrením sp. zn. Spr 2206/2014 zo 4. novembra 2014, ktoré nadobudlo účinnosť 6. novembra 2014, rozhodol o prerozdelení právoplatne neskončených vecí vedených v súdnom registri K, R, NcKR po uvedenom sudcovi náhodným výberom. Na základe náhodného výberu bola sporná vec pridelená sudkyňi [REDACTED].

2. V odôvodnení opatrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 2206/2014 zo 4. novembra 2014 sa uvádza, že „predseda senátu [REDACTED], sudca Okresného súdu Banská Bystrica dňa 28. 10. 2014 zomrel. Úmrtie sudcu je možné považovať za dôvod, aby v zmysle ustanovenia § 51 ods. 4 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. bolo rozhodnuté o prerozdelení vecí náhodným výberom, ktoré boli zákonnému sudcovi pridelené na konanie a rozhodnutie, pričom v záujme zachovania rovnomernej zaťažnosti súdnych oddelení bolo rozhodnuté, že budú pridelené v takom pomere, v akom sú pridelované veci podľa rozvrhu práce na rok 2014.“.

3. V právnej veci veriteľa o vyhlásenie konkurzu okresný súd uznesením sp. zn. 3 K 13/2014 zo 4. novembra 2014 začal konkurzné konanie voči dlžníkovi (sťažovateľke). Označené uznesenie vydané sudkyňou [REDACTED] bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 217/2014 z 12. novembra 2014 a právoplatnosť nadobudlo 13. novembra 2014 (proti uzneseniu o začatí konkurzného konania nie je odvolanie prípustné, pozn.).

4. Z rozvrhu práce okresného súdu na rok 2014 ústavný súd zistil, že [REDACTED] bola zastupujúcim sudcom predsedu senátu [REDACTED].

5. Uznesením sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015 okresný súd vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľky a za správcu ustanovil Ing. Jaroslava Ďaďa, 29. augusta 31, Banská Bystrica. Konkurz na majetok úpadcu – sťažovateľky bol vyhlásený 17. apríla 2015 [uznesenie okresného súdu sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 72/2015 zo 16. apríla 2015 (§ 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)]. Toto rozhodnutie vydala sudkyňa [REDAKOVANÉ], ktorá sa 6. novembra 2014 v dôsledku prerozdelenia vecí po zomrelom sudcovi náhodným výberom stala zákonnou sudkyňou a ďalej konala vo veci.

6. O odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015 o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu rozhodol krajský súd ako odvolací súd tak, že prvostupňové rozhodnutie o vyhlásení konkurzu potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že *„nie je dôvodná námietka odvolateľa, že v danej veci rozhodovala nezákonná sudkyňa. Z rozvrhu práce na rok 2014 vyplýva, že [REDAKOVANÉ] rozhodla dňa 4. 11. 2014 ako zastupujúca sudkyňa. Z uvedeného dôvodu okresný súd na túto námietku odvolateľa nebral zreteľ.“*

V nadväznosti na zistené skutočnosti ústavný súd podčiarkuje, že spôsob prideľovania vecí podľa predmetu konania jednotlivým senátom, samosudcom, súdnym úradníkom a notárom je vykonávaný v zmysle § 50 a § 51 zákona o súdoch v súlade s rozvrhom práce príslušného súdu vydaným podľa § 52 zákona o súdoch.

Zákon o súdoch nevyklučuje prípady vykonania zmien v rozvrhu práce vydanom na príslušný kalendárny rok, avšak súčasne ustanovuje právny rámec tohto postupu. V okolnostiach prípadu je podstatné posúdenie dôvodu, z akého bol vydaný rozvrh práce okresného súdu na rok 2014 zmenený označeným opatrením predsedu okresného súdu po pridelení vecí na jej prerokovanie a rozhodnutie.

Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach vyslovil, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy zásadne treba považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie vecí v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelenej veci (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Postup predsedu súdu ako orgánu štátnej správy súdov, ktorý je v súlade s ustanoveniami právnym predpisov, nemožno preto bez ďalšieho hodnotiť ako porušenie základného práva účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (II. ÚS 87/01, II. ÚS 118/02, III. ÚS 90/02, III. ÚS 295/08, III. ÚS 277/2010).

Súčasťou základného práva na zákonného sudcu je i zásada pridelovania súdnej agendy a určenia členov senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce. Medzi požiadavky kladené na rozvrh práce podľa čl. 48 ods. 1 ústavy patrí tiež predvídateľnosť a transparentnosť obsadenia súdu, resp. senátu, vrátane zastupovania vo vzťahu k účastníkom konania.

Zo zákonného vymedzenia zákonného sudcu okrem iného vyplýva aj to, že sa zaň považuje každý člen senátu, ktorý bol rozvrhom práce, prípadne jeho dodatkami pridelený do konkrétneho senátu.

Po oboznámení sa s príslušnými ustanoveniami rozvrhu práce okresného súdu (v relevantnom znení) a opatrením predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 2206/2014 zo 4. novembra 2014 ústavný súd konštatuje, že z tohto opatrenia je zrejmý dôvod vykonania uvedenej zmeny v rozvrhu práce vyplývajúci z § 50 ods. 2 písm. c), d) a e) zákona o súdoch, ktorým došlo k nahradeniu zákonného sudcu iným sudcom okresného súdu. K zmene zákonného sudcu došlo na základe právnej úpravy regulujúcej organizáciu práce súdu. Takýto postup je zákonný, a teda aj súladný s ústavou. Podľa názoru ústavného súdu zmena v personálnom obsadení sudcu okresného súdu prerokúvajúceho sťažovateľkinu vec zodpovedá opísaným zákonným pravidlám a záruke základného práva na zákonného sudcu.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v sťažnosti namieta, že uznesenie o začatí konkurzného konania sp. zn. 3 K 13/2014 zo 4. novembra 2014 vydal nezákonný sudca. V sťažnosti však žiada zrušiť uznesenie krajského súdu sp. zn. 41 CoKR 25/2015 z 13. júla 2015, ktorým odvolací súd nerozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o začatí konkurzného konania sp. zn. 3 K 13/2014 zo 4. novembra 2014, ale rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu konkurzného súdu sp. zn. 3 K 13/2014 zo 7. apríla 2015, ktorým konkurzný súd rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľky. Toto rozhodnutie vydala sudkyňa [REDAKOVANÉ] po prerozdelení vecí náhodným výberom ako zákonná sudkyňa. Je však nesporné, že uznesenie okresného súdu o začatí konkurzného konania zo 4. novembra 2014 sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom (vychádzajúc z petitu sťažnosti) nenamieta.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2017